

Statens vegvesen

Utfordringer og løsninger

Samvirke naturstein og asfalt?

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Rene H. Kierstein

Statens vegvesen Region øst

Ressursavdeling

Seksjon veg- og materialteknologi

Statens vegvesen

Samvirke stein og asfalt?

Statens vegvesen

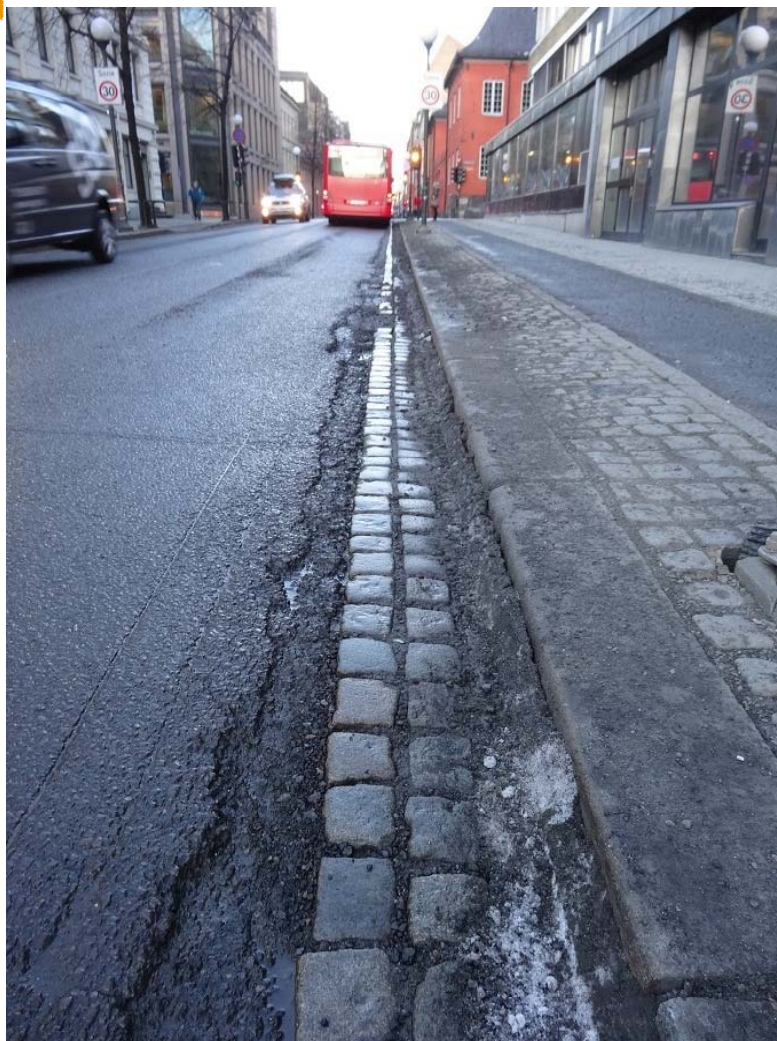
Dagens situasjon

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Statens vegvesen

Samvirke kantstein og gatestein, belegg Konflikter, utfordringer, løsninger

- Arbeidsgrunnlag
- Kvalitet på stein
- Utførelse, asfalt og stein
- Framdrift
- En liten hjertesak ...

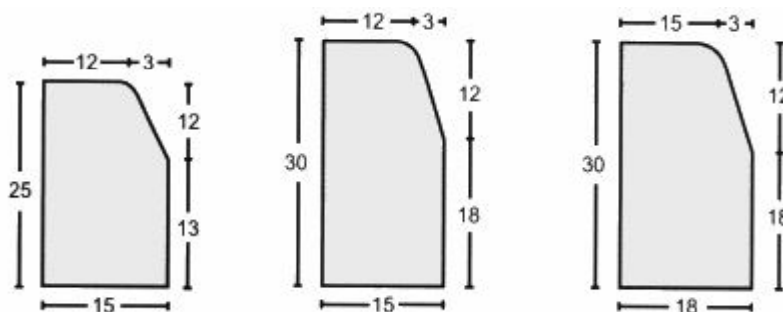

Statens vegvesen

Planfase, arbeidsgrunnlag

Kantstein typ/utforming

- Absorberer påkjenning bedre
- Mindre utsatt for skader ibm vinterdrift
- Lettere å kjøre «langs med» for asfaltutleger`n og vals

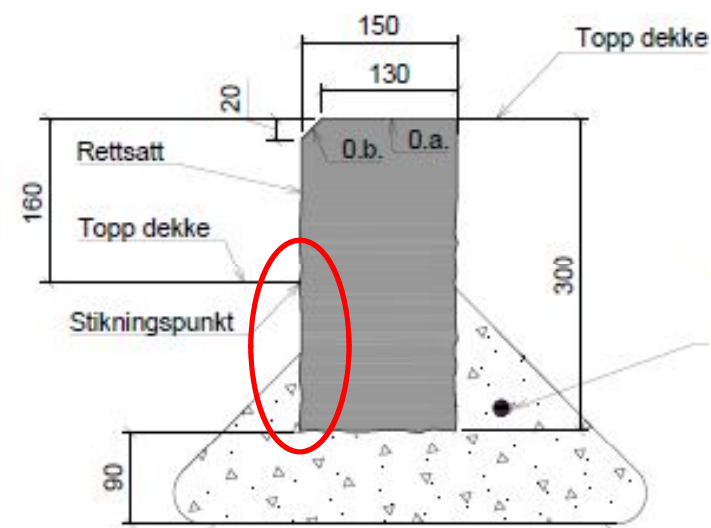
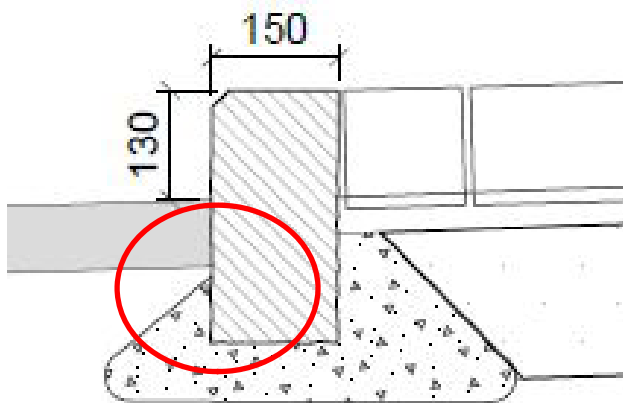

Arbeidsgrunnlag, tegninger

Djevelen ligger i detaljen ...

- Mangel på detaljer og mål i forhold til dekketype/tykkelse/høyde forstøp (bakstøp)

Statens vegvesen

Kantstein, arbeidsgrunnlag/utførelse Konflikter og utfordringer

- Utført etter tegning men feil likevel ...

Statens vegvesen

For mye forstøp!

Statens vegvesen

Øvre bærelag

01/07/2013 11:03

Bindelag

01/07/2013 11:00

Statens vegvesen

Det ligger i detaljene

Konsekvens av «godt ment» forarbeid

Fokus på det vesentlige

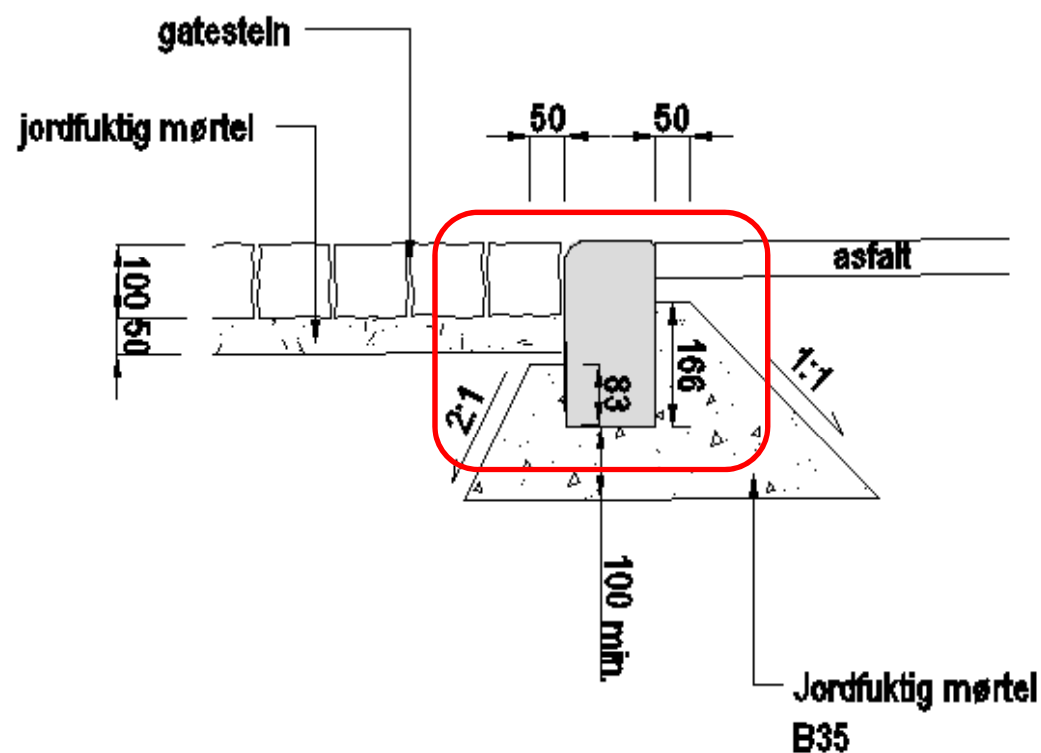

Statens vegvesen

Detalj kantstein

For- og bakstøp tilpasses

Statens vegvesen

Suksesskriterium matrialkvalitet

Produktkvalitet etter bearbeiding

- ✓ Stilles krav til produktkvalitet i prosesskoden/ beskrivelse
- ✓ Mottakskontroll
- ✓ Dokumentasjon
- ✓ Oppfølging og kontroll underveis

Statens vegvesen

Vanskelig å
komprimere helt inntil

Utsettes for skader ved
påkjenning

02/10/2012 07:38

Statens vegvesen

Dimensjonstoleranser svekker kantsteinslinja ved påkjenning.

Statens vegvesen

Krav til overfalte bearbeiding

ALLE flater **skal** i henhold til NS 3420
være bearbeidet!

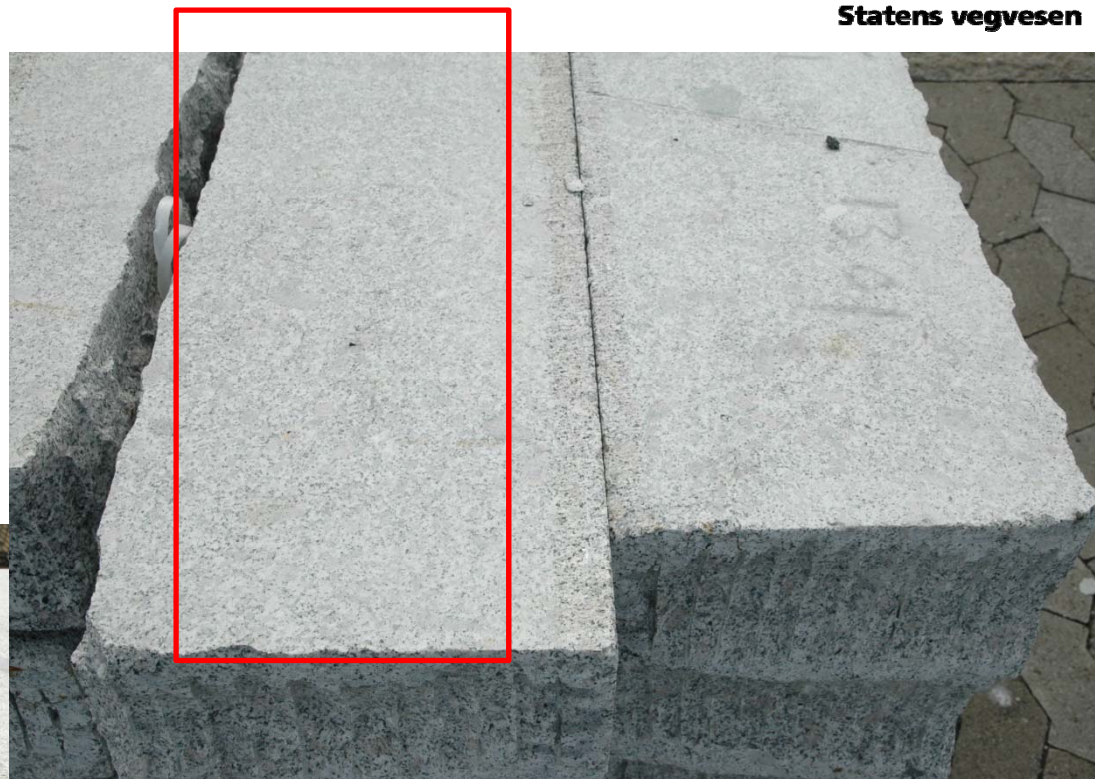
– minimum flammet–

Statens vegvesen

SKAL vi ikke akseptere!

Statens vegvesen

Resultat av skårete kontakt flater

Statens vegvesen

Aksepteres ikke !

Statens vegvesen

Samvirke asfalt og kantstein

Suksesskriterium kantsteinsetting

- ✓ Jordfuktig betong B30 som settebetong, for- og bakstøp
- ✓ Brukes innen 2 timer (OBS! Retarder gir en «falsk trygghet i forhold til jordfuktig konsistens)
- ✓ Beskyttes mot uttørking og utvasking uansett
- ✓ For- og bakstøp pakkes godt og glattes ut, holdes tildekket i 7 døgn!
- ✓ Overkjøres ikke, det skal ikke komprimeres langs med i angitte perioden

Statens vegvesen

Jordfuktig??

«Snøballtest»

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

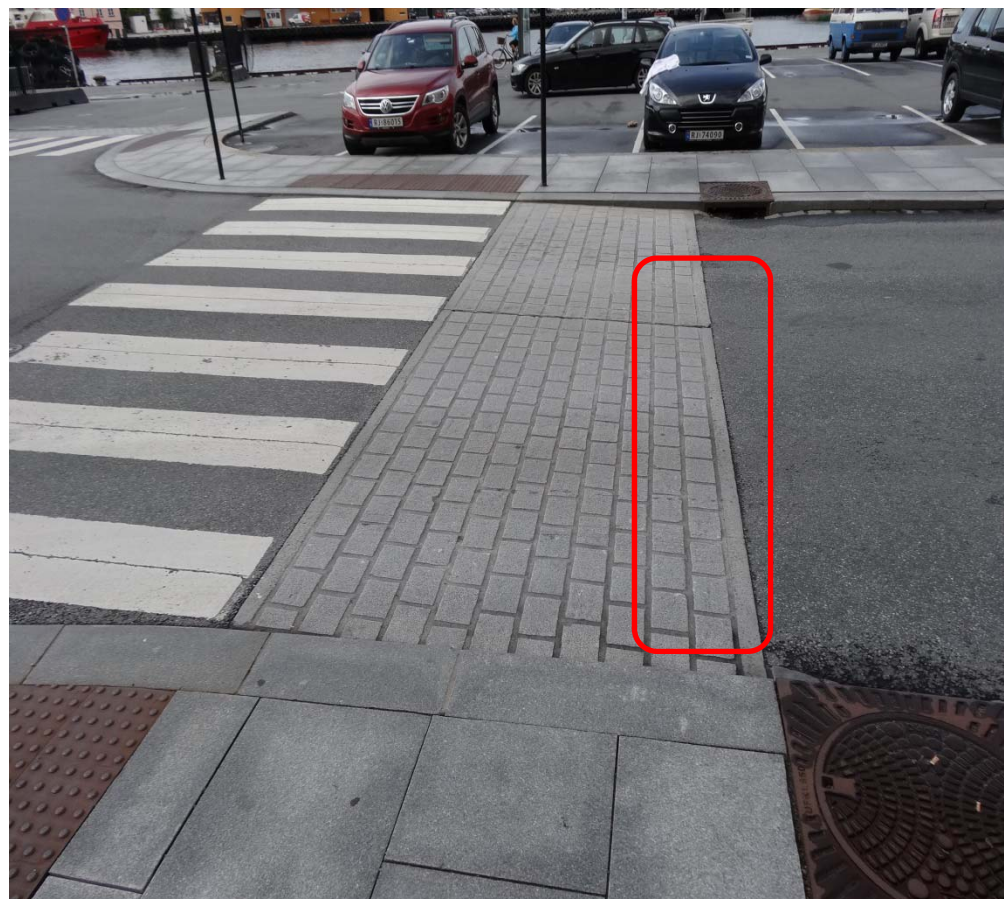

Statens vegvesen

Planfase, arbeidsgrunnlag

Rett stein, rett sted, riktig utført

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Kantstein, rennestein, steindekke

Grensesnitt mellom asfalt og stein

Suksesskriterier

- ✓ Steindekke «rammes» inn av kantstein eller større steinformater satt i betong og fuget med fugemørtel (spesialmørtel egent naturstein)
- ✓ Rennestein settes alltid bundne og fuges med fugemørtel (spesialmørtel egnet naturstein)
- ✓ Overganger mellom stein og asfalt forsegles med bestandig og fleksibel fugemasse, (ansees som vedlikeholdsfiger)
- ✓ Skader utbedres umiddelbart av erfarne fagfolk!

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Statens vegvesen

Uheldig steinvalg, feil utførelsesvariant og dårlig utførelse vil svekke asfalten i overgangene på sikt!

Overlevert 2014

Kantstein, rennestein, belegg

Grensesnitt mellom asfalt og naturstein

- Mangelfulle overganger/ tilslutninger ødelegger på sikt

- Fuger/sprekk Vann i overbygningen
- Skader på dekke under trafikk og vinterdrift

Inspeksjoner i jevne mellomrom og tiltak av erfarne fagfolk umiddelbart!

Statens vegvesen

7 år gammel

9 måneder gammel

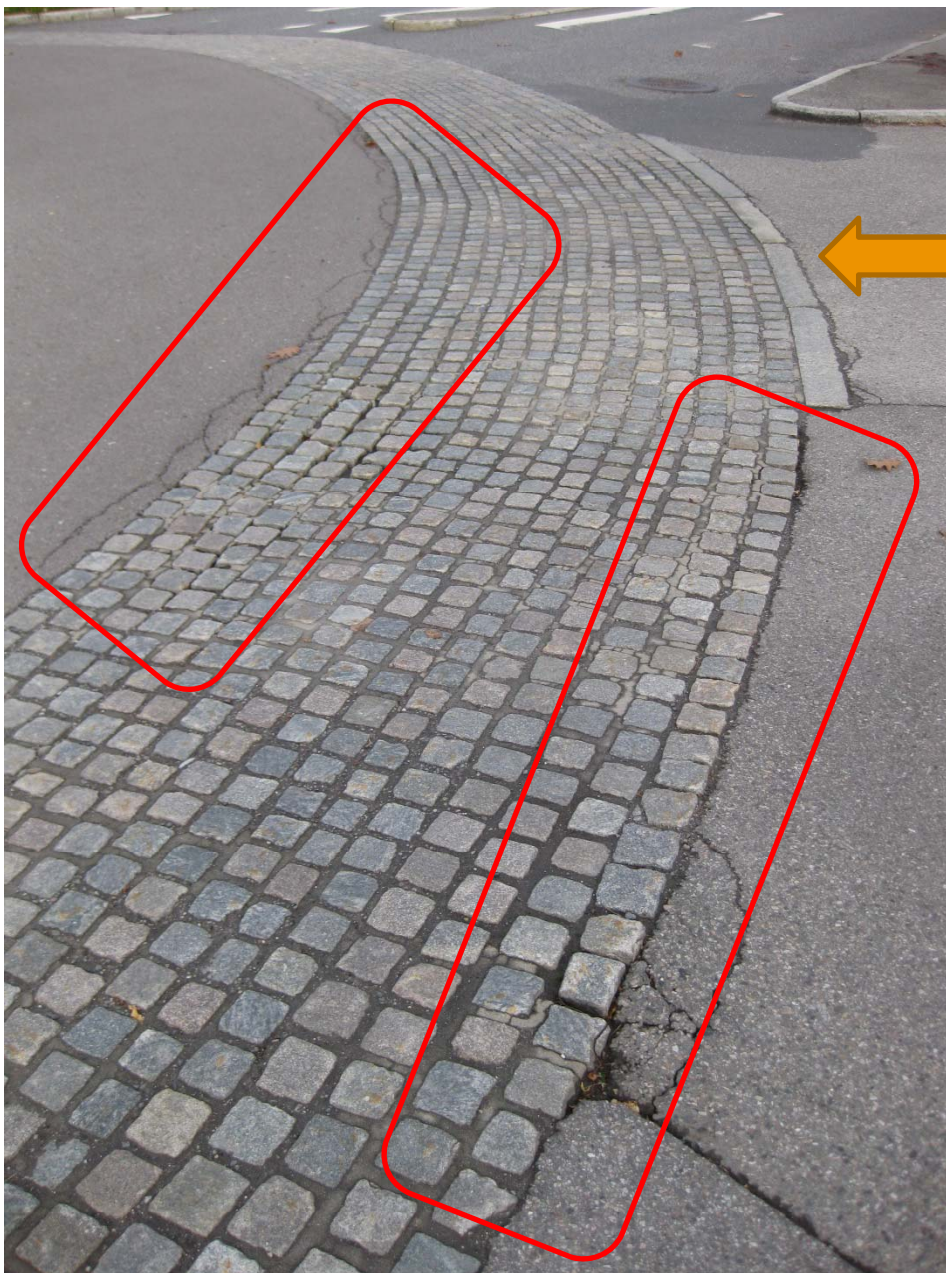
02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Statens vegvesen

Kantstein beskytter
steindekke

Feil:

1. Manglende kantstein
2. Feil steinstørrelse
3. Dårlig forstøp (kvalitet
betong, utførelse?)
4. Lagtykkelse asfalt inntil
stein
5. Manglende forsegling
mellom asfalt og stein

Statens vegvesen

Kantstein, rennestein og belegg

Grensesnitt mellom asfalt og stein

- Feil dimensjonert
- Manglende kantstein
- Dårlig steinsetting
- Manglende drift- og vedlikehold

Statens vegvesen

Det er ikke alltid stein ...

Grensesnitt asfalt – universell utforming

- Taktile heller lagt før asfalt
- «Dårlig» asfalt inntil hellene vil resultere i ødeleggelse av både taktil oppmerking og asfalt, senest under vinterdrift

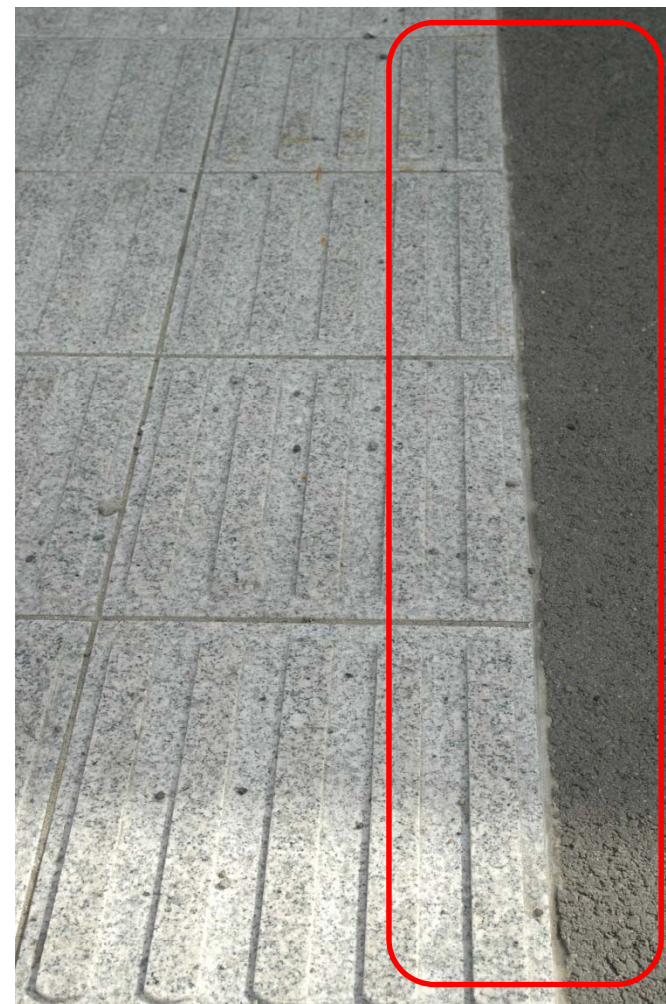

Grensesnitt asfalt – universell utforming

- ✓ Asfalt legges gjennom
- ✓ Arealet med taktil oppmerking merkes opp nøyaktig, asfalt skjæres og fjernes
- ✓ Taktile heller legges i mørtel med 3–5 mm fuger som fuges fast
- ✓ Tilslutningen mot asfalt renskes og fuges med bestandig fleksibel fugemasse

Statens vegvesen

Suksess kriterium framdrift

Asfaltlegging dagen etter steinsetting

- Kantstein med for- og bakstøp SKAL stå i ro i 7 dager!
- Kantstein skal ikke overkjøres i denne perioden og skal ikke komprimeres langs med!

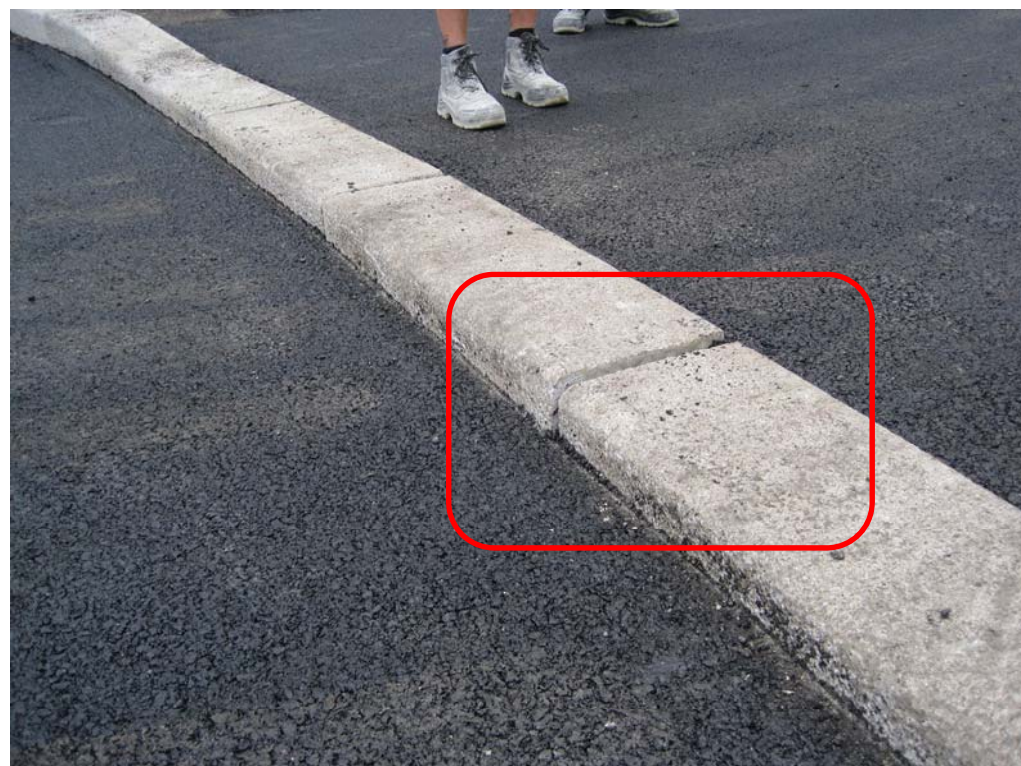

Statens vegvesen

Asfaltert 8 timer etter steinsetting,
i henhold til framdriftsplan ...

Statens vegvesen

Grensesnitt asfalt og belegg av plater

«Drensasfalt bærelag under steindekker

Hovedkrav:
Jevn og tykkelse i forhold til
dekketype

Forsterket fokus på kvalitet «underveis»

Dersom overbygningen skal ha et dekke av belegningsstein, heller eller gatestein, er det viktig at settelaget er jevntykt og i foreskrevet tykkelse. Av den grunn må de geometriske toleranser da være like strenge som for ferdig dekke, se pkt. 604.2.

..., jevntykt settelag = jevn overflate på bærelag!

Lagtykkelse ⁶⁾	
- asfalt	Min. 2 ganger øvre siktstørrelse.
- betong	Min. prosjektert tykkelse minus 20 mm
- settelag under belegningsstein	30 ± 10 mm
- settelag under smågatestein	50 ± 10 mm
- settelag under storgatestein	60 ± 10 mm

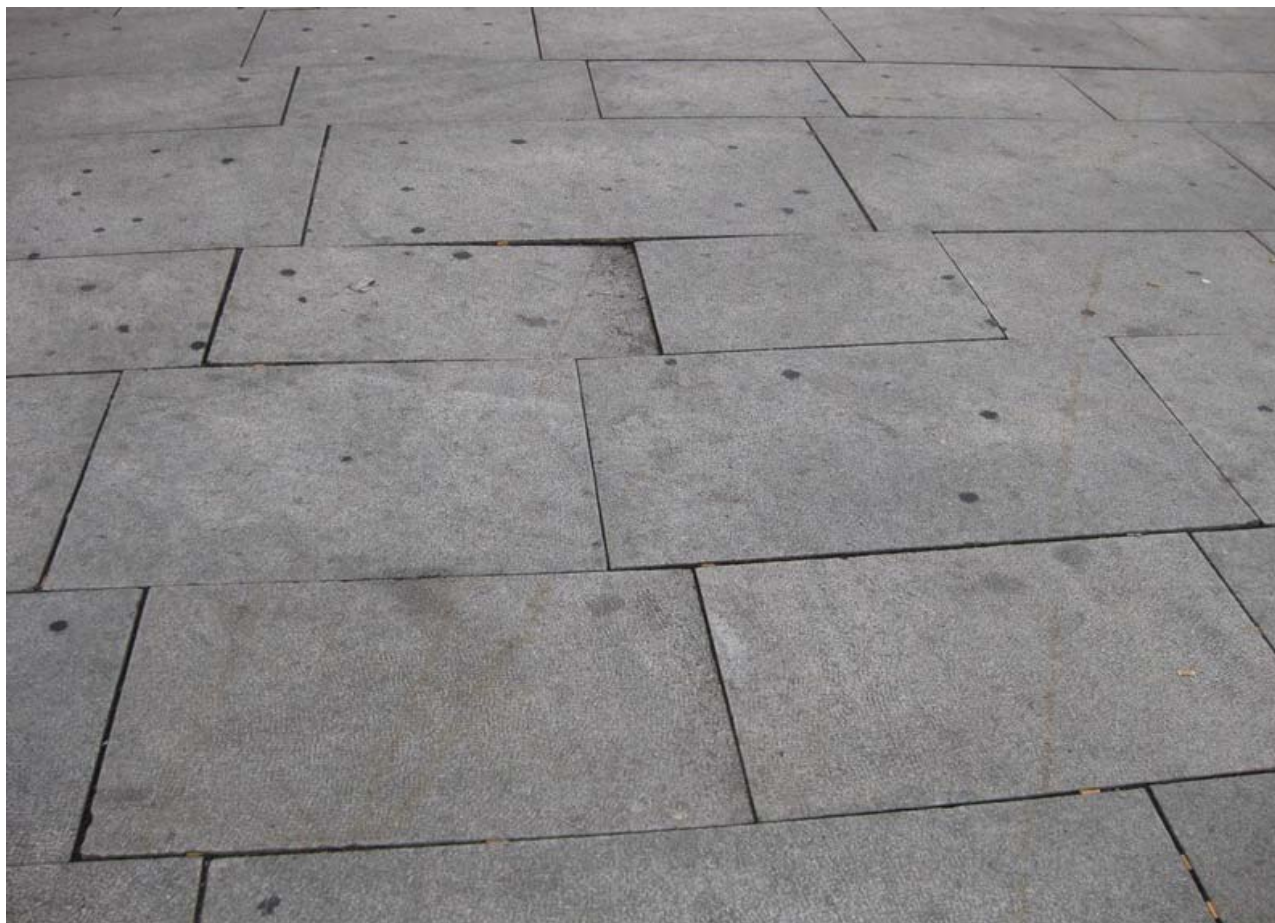
Krav til oppfølging og dokumentasjon

 = under utarbeidelse

Statens vegvesen

Resultat av store Variasjoner i settelagets tykkelse som skyldes jevnhetsavvik på asfalt bærelag.

Statens vegvesen

En liten hjertesak ...

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015

Takk for meg!

Statens vegvesen

02.02.2015

Asfaltdagen 2015